

LIETUVIAI AMERIKOJE

ŽINIOS IŠ HARTFORDO

Žinios Iš Lietuvių Gyvenimo. Klubičių Socialinė Veikla; Padidėjo Intelligentų Burys; Sunkiai Serga Veteranas A. J. Mašotas; TMD Kulturalininkų Veiklos Planai.

Prasidėjo rudens sezonas, mūsų kolonijos lietuviai rengiasi prie rudeninio sezono veiklos. Klubičių socialinė veikla—šokių pramogos prasidėjo ir sekmingos, daug lankytojų turi. Klubo socialinis skyrius rengiasi prie veiklos—pramogų rengimo ir jaunimo meniškų ratelių organizavimo. Socialinio klubo gezužinė gerai pavyko, garbė priklauso šiems veikėjams ir veikėjoms pasidarbavusiems socialinio klubo naudai. Didžiausia garbė ir padėka priklauso gerb. Juozui ir Marceliui Pilkaukskams, kurie pardavė bilietų už virš \$200; ypač p. Marcelė Pilkaukskienė atsižymėjo parduodama už virš \$145! Ji viena pardavė bilietų daugiau negu burys kitų veikėjų kartu sudėjus. Susirinkime ji buvo pagerbta aplodismentu visų narių atsistojimu.

Klubo direktorių Pirm. p. J. Giraitis, veikėjos narės socialinio klubo daug prisidėjo prie sekmingo bilietų platinimo, pavyzdin, gerb. ponios Agnes Stankevičienė, p. M. Ross, p. J. Gramas, p. Ona Medonienė, Bernotienė, taipgi, kitos veiklios lietuvaitės, kurios piknike darbuavosi, iš pikniko pelno gauta \$330, bendrai, visų narių nuopelnai dideli. Dabar socialinio klubo nariai ir narės pasirengę rudens sezono veiklai, neužilgio turėsią šaunų benkieta.

Susidomėjo šaukimu Konferencijų

Vietos draugijų atstovai ir BALF skyriaus nariai domėjasi šaukiamą draugijų atstovų, visų Hartfordo lietuvių konferencija, kurioje bus svarstomi reikalai partraukimui iš Europos karo tremtinių lietuvių į Hartfordą. Planuojama partraukti apie 200 tremtinių. Konferencijos šaukimu rūpinasi laikinojo k-to nariai: W. M. Chase, V. Petraitienė, St. Mineika, Al. Leonaitis, A. Gižas ir adv. F. Mančiūnas, kun. Sabulis; konferencija numatyta spalio mėnesyje. Šią konferenciją sudarysią masinis susirinkimas Hartfordo lietuvių visuomenės, draugijų ir klubių atstovai.

Sunkiai Serga

Pastaruoju laiku sunkiai serga vietos lietuvių senelis veteranas veikėjas, Ant. J. Mašiotas, jau kelinta savaitė kai esąs ligoninėje. Senelis Mašiotas apie 80 metų amž., bet buvo ligi šiol aktualus mūsų visuomenės veikloje. Visi vietos lietuviai ir jo draugai linki jam kuogreičiau pasveikti.

Dar Du Nauji Intelligentai

Mūsų kolonija sušilaukė dvejų naujų inteligentų p. Nerio Šimkaus ir dr. Šimkienės, jo žmonos, kuri neseniai atvyko Amerikon iš

Buvęs Minnesota valstijos gubernatorius Harold E. Stassen su Massachusetts gubernatorium Robert F. Bradford valgo pusryčius Copley Plaza viešbuty, Bostone, laike Stasseno vienos dienos atsilankymo pasakyti prakalbą Mass. valst. republikonams, idant jie remtų Dewey - Warren - Bradford tikietą.

tremties. Dabar abu ponai Šimkai apsigyveno mūsų mieste. Gerb. Šimkienė medicinos gydytoja, p. Šimkus baigęs aukštus ekonomijos ir diplomatinis mokslus. Gerb. Šimkai apsigyveno pas savo giminaitę p. Rudzinskiene. Linkime jiems sėkmės mūsų kolonijoje.

TMD Kulturalininkų Sąjudis

Teko patirti, kad TMD vietinis skyrius, kaip jo vadai pasisakė, rengiasi prie kulturalinės veiklos. Yra gandy, kad neužilgio surengsią porą pramogų: pasikaitas su menišku programu ir gražų Minstrel—melodramatišką iš dainų ir muzikos vaidinimą, kās bus didelė naujienybė menišku atžvilgiu. Teko patirti, kad TMD Pirm. W. M. Chase veda derybas su Worcesterio menininke p. Meškienė ir kitais Naujos Anglijos menininkais.

Ar Bus Choras?

Pereitą metų buvo nemažas skaičius entuziastų mūsų socialiniam klube, kurie kalbėjo apie organizavimą choro. Dabar šis klausimas aktualus. Hartforde nėra gero choro, kuris iškiltų meniškoje veikloje, nėra dramatiško ratelio; ši kulturalinės veiklos trukumą jaučia kai kurie mūsų klubičiai ir sako: "kodėl mes negalim turėti savo choro"? Taip, šis klausimas aktualus, de ja ligi šiol neatsirado jauniesniųjų veikėjų, kurie imtusi tokių žygių—choro organizavimo, kuris labai reikalingas.

Socialinio klubo nariai ir vadai šitą klausimą diskusavo kelētą kartų, šiam tikslui sukėlė nemažą kapitalą, sutinka finansuoti choro organizavimą, bet ligi šiol organizatorių neatsirado. Prieš karą čia buvo prie klubo jaunimo choras, karo metu pakriko kai jaunieji vyrai į karą išėjo, dabar

kai jie sugrįžo namo, karo veteranais budami tapo apatiški ir meniškai neidealūs, o be jų iniciatyvos choro organizavimas ligi šiol nebuvo įmanomas dalykas. Dabar kalbama, organizuoti dramatišką ratelį, bet ir šis tikslas be jaunimo vargiai bus įmanomas. Todėl kyła klausimas ką veikia mūsų jaunimas—jaunieji vyrai ir merginos? Todėl jie nepabunda iš lertargo? Kur dingo tie mūsų jauni idealistai meno mėgėjai? Šis klausimas stovi prieš visus senesnius klubičius "AL" Rep. VMK.

CHICAGO, ILL.

APIE AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS SUSIRINKIMĄ

Rugsėjo 26 d., Lietuvių Auditorijoje, Bridgeporte, įvyko suauktas Amerikos Lietuvių Tarybos Chicago ir apylinkės Chicago lietuvių susirinkimas. Palyginus su 1946 metais panašiu susirinkimu, šis susirinkimas buvo menkesnis.

Pirmajam susirinkime buvo virš keturi šimtai atstovų nuo 190 draugijų. Šių metų susirinkime buvo apie du šimtai delegatų. Reikiā, mažiau negu pusė atstovų, kiek jų buvo du metai atgal.

Susirinkime kalbėjo Lietuvos konsulas Daužvardis. Jis savo kalboje pasmerkė Rusiją už Lietuvos pavergimą. Reikia pastebėti p. Daužvardžiui, kad Lietuva yra pavergta ne Rusijos, bet Stalino. Kaltinti, kad Rusija turi pavergus Lietuvą, yra apkaltinamas Rusijos liaudies, kuri yra pavergta Stalino, kaip pati Lietuva. Rusijos liaudis, taipgi yra naikinama, žudoma, kankinama, kaip ir lietuviai.

Kalbėjo profesorius Čirlis iš Fort Wayne, Indiana, kolegijos. Jis nupasakojo apie lietuvių įsteigtą universitetą Europoje ir to universiteto sunkų gyvavimą ir sunkias darbo sąlygas, kaip studentams taip mokytojams. Profesorius nurodė, kad yra dedamos pastangos tą universitetą perkelti į Ameriką, kad čia lietuviai studentai, taipgi ir kitų tautų pabėgėliai nuo Stalino teroro galėtų šioje šalyje tęsti savo mokslą.

Taipgi kalbėjo buvęs Lietuvos prezidentas Kazys Grinius. Jisai pasakė gerą kalbą. Nors Grinius jau yra arti aštuoniasdešimt metų, tačiau pasakė energingą kalbą, rodosi, kad čia kalbėtų jaunas hetuvius.

Dr. Grinius pareiškė, kad Chicago knygu leidėjas Olševskis ir Tėvynės Mylėtojų Draugijos leistos knygos padėjo iškovoti iš Rusijos caro valdžios lietuvių spaudą Lietuvoje. Kad Olševskio knygos buvo gabenamos į Tilžę, Vokietijoje, iš tenai slaptais keliais tos knygos buvo gabenamos į Lietuvą ir platinamos. Kad tą begalinę Olševskio knygu leidimo įstaiga ir begalinę Tėvynės Mylėtojų Draugijos knygu platinimo sistema Lietuvoje padarė revoliuciją žmonių prote ir lietuviai iškovojo su Amerikos lietuvių leidėjų knygomis spaudos laisvę Lietuvoje. Taipgi, dr. Grinius

VISKO PO ŽIUPSNI

REIKIA SKRYNINGO

Man teko lankyti Mass. valstijoje ir su gana daug žmonių pasikalbėti lietuviškai reikalais, o ypač apie tremtinius. Teko man ne vienam paaiškinti, kaip svarbu ir naudinga yra, kad mes lietuviai gerai pasirodytume. Deja, labai apgailestaujina, kad ypač Lowell ir Lawrence lietuvių susidarė labai blogą nuomonę apie jau pas juos atvykusius tremtinius, ypač, tamė yra blogumas, kad kaikurie tremtiniai atsisakė fizinius darbus dirbti ir kitokias "stukas" išdarinėti. Tas, žinoma yra labai blogas reiškinys, bet kituose miestuose yra atvykusių tremtinių visai padorių žmonių ir kiekvienas jais džiaugiasi, tik labai gaila, kad pasitaikė Mass. valstijoje keli "nedori" tremtiniai, kurie tetėsa gerą lietuvišką vardą ir, beto, užtvirta kitiems kelią. Gal būtų gerai, kad pačioje Vokietijoje esantieji lietuviški komitetai ar organizacijos "perkoštų" vykstančius į Ameriką, tada, čia susidarytų gera nuomonė apie tremtinius ir rezultati būtų visai kitoki, kiek teko patirti, skryningas butinai reikalingas yra.

BALF

Lankantis Mass. valstijoje, tuo pačiu metu, teko pasikalbėti ir pačiais gyvybiniais šalpos reikalais. Žmonės labai opiai

tesė, Chicago lietuvių buvo Lietuvos sostinė, kuri iškovojo Lietuvai laisvą spaudą. Todėl ir aš atvykau į tą Chicago ir Lietuvos sostinė apsigyventi.

Dr. Grinius pasakė, kuomet Lietuvoje atgavome spaudos laisvę, tai Rusijos caro valdininkai nustebo pamatė, kad pas lietuvius pasirodė lentynos prikrautos lietuvių kalboje knygu ir tiek daug, kad rusai dar nebuvo matę tiek knygu savo gyvenime. Dr. Grinius sako, mes paaiškinome, kad tos knygos yra atspausintos Amerikoje ir kuone visos knygos buvo į Lietuvą atsistogus veltui.

Turu pridurti prie dr. Griniaus praklinių minčių apie Olševskio milžinišką pasidarbavimą leidime knygu, kad tos Olševskio leistos knygos netik kad padarė revoliuciją lietuvių prote Lietuvoje, bet tos knygos padarė taipgi revoliuciją ir Amerikos lietuvių prote.

Tačiau, pažvelgkime dabar į mūsų Chicago lietuvius. Kiek dabar čia yra išleidžiama knygu?

Chicago lietuvių socialistai pradėjo leisti savo laikraštį Naujienas. Jų tikslas ir nusistatymas buvo leisti knygas, rengti pasikaitas, lavinti lietuvius. Ar taip yra? Po kalbų buvo duoti pranešimai apie tarybininkų nuveiktus darbus.

Jeronimas Ašmonas

(NUO RED.—Jeronimo pastaba konsului Daužvardžiui neatitinka teisybei. Jeronimas Ašmonas rašo, kad girdi, už okupaciją Lietuvos ne Rusija kalta, bet esą, kaltas Stalinas. Sulig Jeronimo išvados ieseitų taip: Kalti yra nenacai, bet Hitleris, ne fašistai, o Mossulini, ne bolsėvikai, o Stalinas. Prie Caro Mikės buvo kalta ne Rusija, o Caras. Kas-gi Stalina pastatė diktatoriumi jei ne bolsėvikai? Hitlerį pastatė diktatoriumi nacai, o Mossulini—fašistai, tai yra dalis organizuotos liaudies susidedančios iš rusų, vokiečių, italų ir japonų. Ji pačios šalys yra tik šalių vardai—Rusija, Vokietija, Italija ir Japonija, šalių vardai nekariauja, o kariauja jų piliečiai.)

svarsto BALF reikalus duosniai aukoty, jeigu būtų aiškesnis Vokietų rybių išdalinimas, mat, no nors paskleista lietuvių gandy, kad ten dar yra proporcinges tvirtas reikalingumo, tas labai veikia ir atsliepią sąmone, bet kadangi dabar BALF priartėjus, reikalinga gal kad per kolonijas, kur žmonės pažįsta BALF pervažiuotų kas nors išgaliotas, ir žmonėms paaiškintų apie gerų nima Vokietijoje. Toks tas labai būtų naudingas daug gero atneštų šiam darbe.

LITH. MELODY HOUR

Rugsėjo 26 diena, kaip atsilankyti Brocktone, buvo surengta pastangomis uanian Melody Hour piknikas. Mačiau gana gų piknikų, bet man dar kartą gyvenime pasibaigė tokį skaitlingą pikniką. Girdėjau, kad čia de buna skaitlingi piknikai, aš myličiau, kad visi visi piknikai būtų tokie skaitlingi, kaip kad šitone. Nesimu spėjus skaitlius žmonių gausiame piknike, bet tiek tėti atsistojus ant kėdės nelio Romuvos parko, lyvavo tukstantinės žmonių.

DARBAI

Teko pastebėti, kad lietuvių audinyje gana kaiti veikia ir kaip visada kad prieškalėdiniai darbai jau su kaupu yra užpildę del ir dirbtuvės mažai iri veiktai, bet man atrodė, tai yra netiesia. Nors šieniai jau gerokai yra užjė, vienok drabužius gamperka. Pareikalavimas gų drabužiams ir kitiems nemažas; todėl turėtų būti ves gaminti medžiagų sidaro vaizdas, kad čia laukia kainų pakilimas darbininkai augtintų. Tendencija yra, kad konflikas iš to iškilti, nes visada vartoja tokia kada jie tik spėja, kad ninkai reikalavus didesni, tada jie mažina darbus, pindami darbininkus, kad patiri man labai džiugu, kad darbininkų sąjunga diena iš dienos auga ir rumas jų eilėse didėja. Jis veikimas buvo kiti ampirės, bet dabar prabusti ir, kada darbininkai nyčiose susikonsolidavę eiles, laimėjimas bus tas!

PHILADELPHIA

MIRE PRELATA TARNOVSKIS Kun. Prelatas Filomenovskis, vietinės ukrainiečių talykiškos unijotų kanceleris, sulaukęs 86 metų rugsėjo 24-tą, 816 N. 11 lin gatvės, šiame mieste nėje ukrainiečių unijotų roje buvo atlaikytos pamaldos už jo sielą ir nas paladotas šv. Martyno puosė, rugsėjo 28-tą dieną.

Angliškai-Lietuvių

Žodynas A. Herlito, 399 puslapis, tais viršeliais. Kaina \$1.00, prisuitintimu \$3.25. AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon St., Worcester.

TĒTI, DIKTUOK SKUBIAU, AŠ SPĖJU!

"DICTATE FASTER DADDY... I CAN TAKE IT L."

The Speedline CORONA

UŽSIMOKA PATI UZ SAVE BILE KURIOJ SELMYNOJ

Corona mašinėlės atmo-kės jum daug kartų daugiau kiek kainavo. Uželkite pas bile pardavėją... pamatykite mašinėlę.

Naujos Po-karinės Rašomos Mašinėlės

AR ŽINOT, KAD...

Corona mašinėlės yra geriausias pasauly. Jas daugiausia naudoja bizny todėl kad jos yra praktiškiausios. Be jų neapsieina nė valdiškos įstaigos, nė mokyklos. Pabandyk jas ir Tamsta. Mašinėlių kainos įvairios — \$71.55, \$82.15, \$89.57 su taksomis.

Sulig reikalo, uždedam ir lietuviškus akcentus už tą pačią kainą. Jei rengiatės rašomąją mašinėlę įsigyti ir sutauptyti pinigų, prieš pirkimą pasitarkite su mumis, mes patarpininkausime. Kreipkitės:

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street Worcester, Mass.

DUDOS DUONA TAI SKANI

Dudos duona tai skani,
Giria jauni ir seni;
Nuo duonos tyros ruginės,
Worcesterio skaisčios merginos.
Duona minta visas svietas,
Jai ant stalo pirma vieta —
Duonos, sviesto ir kavos,
Pusrytėliams lig valios!

NATIONAL BAKERY CO.
(Antanas Joda, Sav.)
12 Ashmont Ave. Tel. 2-5336 Worcester, Mass.

(October) 2-ty
The American Lit
Gabriel A.
Subscription:
Years Subscrip
Half Year
Sing
Amerikos Lietuvis
Gabriel A.
Prenumerata:
Metam
Metu
Prenumeratos prad
Office at Worc
DIEN
Pasulyje tok
žmogus, rod
sugraibyti ne
grindines kry
Tačiau, ta
ikišli tok
dytus kompas
sumesti. Pavy
kratui nėra jo
arasti įsitikini
tijos pagrind
viltį į jos g
jimą. Kataliki
reikalo at
jimo į Dievo g
ar išmintį.
Bet tautinėje
inama strai
mirštama, šie
prezidento rink
židžiama pasl
Washingtono
sivadavimą M
nuolaidas b
apie visur
tų gaujas, i
Kitais žodžiai
mokratai nel
okratajā, nors
šita "netik
lavusių valdi
okratajā nugal
ir Japonija, i
pačią Maskvą
Katalikų spa
bet pasirodė žy
katalikai, bet
aguoty.
Pavyzdžiui,
Draugas" (ru
kaciniu katali
tojams tvirti
rba Maskvoje
tuiki katalikiš
v. Tėvas Mask
merkia, kaip v
Dievo pergalę ti
sakvoja, lai i
Maskvos nauda
jų, žmonijos
na pavyzdžių,
bekur diktauro
lironis geri
allpnas kelias,
"at".
Naujasai kat
nos redaktorius
24): "Vakary
kai (Amerika
Prancija) nelau
prašomi, palike
navigarba, n
Maskvą", kur
de Molotovo ir
mie. Redaktor
vadas: "Žmon
stebi šias kom
daro išvadas, v
mie", o pas kitu
mie."
Kitais žodžiai
diplomatai ir
šios visomis sp
šios keblius kl
kruvino karo
repročiai! Tu
Tėvas net kelis
Vakary ir R

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Subscription: in U.S. \$3.00 In Foreign Countries \$4.00 One Year Subscription \$5.00 Two Years Subscription \$6.00 Half Year \$2.00 One Half Year \$2.50

Single Copies 4 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išleista šeštadieniais, leidėjas Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė Prenumerata: S. V. — \$3.00 Užsienio — Kanadoje — \$4.00 Vien Metam — \$5.00 Dviem Metam — \$6.00 Pusel Metų — \$2.00

Prenumeratos brėžliai skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter—September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

DIENOS KLAUSIMAIŠ

pasulyje tokia suirutė, žmogus, rodos, net gausraibyti negali, arba pagrindines kryptis nustatytas. Tačiau, tas nereiškia, kaip iškil turėtus ir išmintus kompasus į vandens. Pavyzdžiui, demokratui nėra jokio reikalo arasti įsitikinimą į demokratijos pagrindinį gerumą, ar viltį į jos galutiną laimėjimą. Katalikui, taip pat, nėra reikalo atsisakyti tikėjimo į Dievo galią, geru ar išmintį.

Bet tautinėje spaudoje žinama straipsnių kuriamas, šie metai yra prezidento rinkimo metai. Žinoma paskalais apie Washingtono pareigūnų pasidavimą Maskvai, ar "nuolaidas bolševikams" ir apie visur prilindusius gaudus, ir tam panašius.

Kitais žodžiais tariant, demokratai nebentiki į deiminkai, nors visai nesedencija yra, kad gaus iš to iškilti, nes da vartojama tokia "netikusių ir pardavusių valdininkų" demokratija nugalėjo Vokietiją ir Japoniją, ištraukdama paciją Maskvą iš balos.

Katalikų spaudoje, taip pasirodo žymi, lyg ne katalikai, bet pagony reišta. Pavyzdžiui, dienraš "Draugas" (rugs. 22) reišta katalikams skaijojams tvirtina "Laikas irba Maskvos naudai".

Naujasai katalikų Amerikos redaktorių rašo (rugs. 24): "Vakarų Sąjungininkai (Amerika, Anglija, Prancija) nelaukiami ir nerašomi, palikę bet kokią pavirgą, nuvažiavo į Maskvą", kur, girdi, nerada Molotovo ir Stalino namie. Redaktorius daro išvadas: "Žmonės iš šalies tebe šias komedijas (?) ir daro išvadas, vienu 'nėra namie', o pas kitus 'ne visi namie'."

Kitais žodžiais tariant, diplomatai ir valdžios, kultūros visomis spėkomis bando keblius klausimus be kruvino karo išspręsti esą pročiai! Tuo tarpu, šv. Tevas net kelis syk kreipėsi Vakarų ir Rytų vadovus

daryti viską, karo išvengti, nes, turbūt, gerai žino Kristaus žodžius: "Kas kardą pakelia, su kardu žūna".

Visi, kurie taip trokšta ir laukia karo tarp Vakarų ir Rytų tegul pasiskaito anglų istoriko, profesoriaus Arnoldo Toynbee "A Study of History". Ten profesorius faktais įrodo, kaip žuvo dvidešimts žmonijos sukurtų civilizacijų, tarp jų ir mums geriausia žinoma senovės graikų—romėnų civilizacija. Kaip jos žuvo? Nagi, prarado pasitikėjimą savo sielos padariniais, kaip kai kurie musieškiai demokratų ir demokratų, arba katalikai į Dievo laimėjimą. Tokiu būdu, prasidėdavo eilė karų, po kurių susidarydavo du diėkiai, du galijotai, kaip dabar Vakarai ir Rytai. Abu kardų puldavo vienas kitą, ir pasilikdavo vienas, bet jau be dvasios, puvėklis. Visos civilizacijos pražuvo vien dėlto, kad, kas kardą pakelia, su kardu žūna. Kitais žodžiais tariant, dvidešimts žmonijos civilizacijų pačios save papiovė.

Katalikams priimtina tiesą gerai nusako Draugo bendradarbis Kęstutis (rugsėjo 3). Sako: "Pagrindinė tiesa juk ta, kad Dievas visiglaudęs aerodromas pergyveno žiaurūs lėktuvų bombardavimus. Vien tik iš šito aerodromo kildavo lėktuvai bombarduoti Anglijos, o vėliau ir Sicilijos salos miestus. Greta aerodromo buvo įrengtas didžiulis drausmės lageris, kuris buvo skiriamas vien tik karius, nusizengusiems vokiečių kariuomenės drausmėms. O nusizengti buvo galima labai greit. Štai du vokiečių jurininkai pavėlavo į povandeninį laivą. Tuč tuoris Viešpaties žodžius pildo, Kristus prilygina žmogui pasistačiusiam trobą ant giliai iškasto geros uolos pamato. Atėjo potvinis, bet trobos nei nepajudino. Tas, kuris Viešpaties žodžius pro ausis praleidžia, lygus pasistačiusiam trobą be pagrindo, tiesiai ant žemės. Atėjo supykus upė ir nuplovė žmogėlį su jo trobele kažkur.

Amerikos demokratija stipri ir ant gerų pamatų. Keli paklydėliai ar šnipai jos nenugriaus. Tie, kurie nori kad Vakarų diplomatai būtų ne "bepročiai", bet "išmintingi", ir taikos vietoj karą ruošų, tegul pasvarstą ką Stalino—Hitlerio buėkias davė. Jis paragino karo liepsną, kuri sudegino Nepriklausomą Lietuvą ir

BRADFORDO ŽYGDARBIŲ KRUVA

šimtus tukstančius nekaltų lietuvių. Naujas karas netik pasmaugtų mūsų tremtinių, bet pabaigtų tautos išdeportavimą ir išžudymą. Tiesa, Maskvos diktatura būtų kardų nugalėta, bet mūsų tauta tos pergalės saulės spindulių nebematytų, nes rasa jau bus akis išėdusi. Amerikos demokratijos gyvenimas ir, gali būti, įgytų nenorimų pavydalu. Washingtono dedama vilčių ne į karą ir ne į Maskvos naudai dirbantį laiką, kaip tulo diplomato X savo laiku plačiai pastebėtas straipsnis "The Foreign Affairs" žurnale parodė. Amerikos

politika siekia taikiais būdais suveržti bolševikinio imperializmo tolimesnį plėtimąsi į kitas žemes, po to, laukti diktatūros vidinio pasikeitimo, nes joks protingas žmogus negali tikėti, kad tokia nežmoniška ir beprotiška sistema, kaip Maskvos, išstengs išgyventi ir pasauliui kelią parodyti. Tito maistas ir lenkų komunistų suskilimas įdomus ženklai. Maskvos karštas noras 10 milijonų dolerių iš Vokietijos prisiplėsti, taip pat, ne stiprumo ženklas. Akla cenzura ir geležinė užplėčiai pastebėtas straipsnis "The Foreign Affairs" žurnale parodė. Vyt. Širvydas

KAIP NACIAI ŽUDĖ SAVUOSIUS

Bavarijoje, 4 km nuo Ingolstadt miesto karo metu buvo įrengtas Maching'o aerodromas. Manching'as šis mažytis tik su vienu aukštesniu kaminiu Vokietijos bažnytkaimis joku būdu negalėjo suvilioti praskrendančių Amerikos lėktuvų, bei žvalgybos dėmesio. Tik tik 1945 metų pradžioje šis prie miško prisiglaudęs aerodromas pergyveno žiaurūs lėktuvų bombardavimus. Vien tik iš šito aerodromo kildavo lėktuvai bombarduoti Anglijos, o vėliau ir Sicilijos salos miestus. Greta aerodromo buvo įrengtas didžiulis drausmės lageris, kuris buvo skiriamas vien tik karius, nusizengusiems vokiečių kariuomenės drausmėms. O nusizengti buvo galima labai greit. Štai du vokiečių jurininkai pavėlavo į povandeninį laivą. Tuč tuoris Viešpaties žodžius pildo, Kristus prilygina žmogui pasistačiusiam trobą ant giliai iškasto geros uolos pamato. Atėjo potvinis, bet trobos nei nepajudino. Tas, kuris Viešpaties žodžius pro ausis praleidžia, lygus pasistačiusiam trobą be pagrindo, tiesiai ant žemės. Atėjo supykus upė ir nuplovė žmogėlį su jo trobele kažkur.

kad karo nereikia—šie negalstargiai ir neapgalvotai išstarti dažniausiai jaunu karių žodžiai nuveddavo juos ir drausmės stovyklą iš kurios labai mažai vilties išlikti gyvam. Sakysim, lakunas dalyvauja miesto bombardavime. Vengdamas stiprios priešlėktuvinės ugnies, lėktuvą pasuko kiek nuo skirto taikinio. Sugrižus, vos tik išlipus iš lėktuvo jį vietoje areštuoja ir nuvaro į drausmės stovyklą. Stovykla iš vidaus apsupta įelektrintom vielom, už kurių vaikščioja ginkluoti sargybiniai. Už jų 3-4 metrų aukščio supa mūrinių tvora su SS sargybinių bokšteliais. Stovykloje nuolat budavo apie 300-400 suimtųjų, kurie dirbdavo aerodrome. Pagrindinis jų darbas tai grįžusių lėktuvų neįsmestų bombų pašalinimas. Darbas pavojingas, mažas neatsargumas gali išsukti eksploziją. Stovykloje kieta drausmė, bet kokia kalba ar pagelba suimtiesiems griežtai draudžiama. Štai, sakysim sto-

vyklos viršila, kuris eidavo lyg ir stovyklos komendantų pareigas, vienam suimtajam davė užrukyti. Pastebėjęs sargybinis pranešė, viršilą areštavo ir sekančią dieną karo lauko teismo sprendimu buvo sušaudytas. Sušaudytų lakuno šeimom aerodromo komendantas pranešė, kad jų sunus ar vyras,vykdant orinį puolimą, į savo bazę nesugrįžo. (sic!)

Masiniai suimtųjų šaudymai vykdavo tada, jei aerodromo komendantas neturėdavo darbo didesniam žmonių kiekiui. Tada iššaukdavo iš Muncheno karinį teismą, kuris kartu jau atsiveždavo paruoštas mirties pasmerkųjų žmonių sąrašą. Blankuose trukdavo tik rezolucijos. Karinį teismą sudarė vienas pulkininkas, majoras, du ar vienas mažesnio laipsnio karininkai ir puskarininkis. Visi SS. 100 žmonių nuteisimas užtrūkdavo neilgiau kaip dvi tris valandas. Procedūra visai paprasta. Suimtojo paklausdavo vardą, pavardę, kur gimęs, kiek metų ir klausimas ar prisipažįsta demoralizavęs karinę drausmę.

Nesvarbu koks bus atsakymas, bet rezolucija visiem ta pati. Už kelių minučių teismas skelbia sprendimą, kad einant tokiu ir tokiu paragrafu esi nubaustas mirti sušaudant. Bausmė bus įvykdyta per 24 valandas. Toliau eina sekančios.

Vienu kartu nuteisdavo ne daugiau kaip 100 žmonių. Si miriop nuteista grupė izuliuojama ir nuteisimo dienėje galėjo valgyti ką tik norėjo, rūkyti bei gerti, bet nedaugiau vienos bonkos. Sekančią dieną jie be-

"KODĖL AŠ NUTRAUKIAU RYŠIUS SU SOVIETINIU RĖŽIMU?"

Apie tai rašo Paryžiaus laikraštyje "Ruska ja Mysl" neseniai perbėgęs iš sovietų partijos narys, ir turėjo Vokietijos zonos į Angliją sovietų pulkininkas Gr. Takajevas. Jis yra ne šiaip sau koks sovietų pilietis, bet buvęs sovietų patikėtinis ir turėjęs aukštą pas jus vietą žmogus. Jis yra techninių mokslų kandidatas, dirbęs daugelyje aukštųjų Maskvos mokslo įstaigų ir sovietų karo akademijoje; yra lėktuvų statybos inžinierius — specialistas, buvęs vyriausiojo sovietų štabo karinės administracijos bendradarbis Vo-

veik iki pietų privalėdavo dirbti, kol atvažiuodavo sunkvežimiai prisėdusių SS. Griežtas įsakymas lipti. Iš kraštų apsupdavo SS sargybiniai su paruoštais šauti ginklais.

Sunkvežimiai iš aerodromo įskudavo į autostradą, kurią apie 3 km pavaziavus, pasukdavo į šoną. Cementinė atvira šaudykla buvo netoliau kaip 200 metrų kiek žemiau autostrados ir pravažiuojantieji visiškai aiškiai matė. Čia jau stovėdavo SS kariai, kurie nuolat pravažiuojančias mašinas rankos mostelėjimu ragindavo skubėti. Nepaklausus įsakymo, persaudavo padangas ir areštuodavo. Užtat jau iš tolo žmonės nesusukdavo į kitą pusę, kad nematius tos viešai vykdančios kruvinos egzekucijos.

Šaudydavo penkių asmenų SS grupė, iš kurių tik du šautuvai buvo užtaisyti tikromis kulkomis. Nelaimingieji, kurie dažniausiai budavo jauni 17-18 metų prašė tokių pat jaunų SS pasigailėjimo. Bet įsakymą jie vykdė kietai ir galbūt pagal jų amžių per daug kietai.

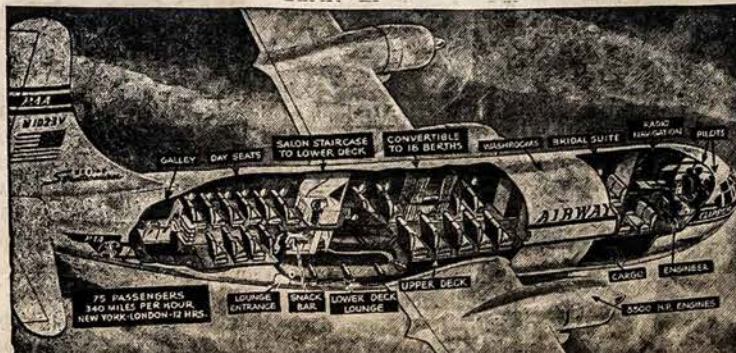
Nušautus kelis metrus nuvilkdavo nuo šaudyklos ir imdavo sekantį. Po egzekucijos lavonus užkasdavo Indigolstade arba Manching kapinėse, o namiškiams dažniausiai pranešdavo, kad sunus ar vyras, vykdant karines operacijas, yra dingęs. Spėjama, kad per šį karo laikotarpį vien tik iš Manching drausmės stovyklos buvo nužudyta per 5,000 karių skaičiuje yra dalis svetimtaučių, prievartos būdu suverbuotų į vokiečių kariuomenę.

Č. Spirauskas

Nuo 1932 metų, vasario mėn. 6 d. komunistų partijos narys, ir turėjo partijos bilietą, No. 1,945, 892.

Savo plačiame pareiškime, minėtame Paryžiaus laikraštyje rašo, kad jis esąs neturtingų tėvų sunus, kurie 1917 met. spalio mėn. revoliucija sutikę su džiaugsmu ir tikėję Lenino ir kitų revoliucionierių ideologijoms, bet ilgainiui šios viltys juos visus apvylė. Jis dirbęs ilgus metus sovietinei valdžiai ne iš baimės, bet iš įsitikinimo. Galų-gal pati sovietinio gyvenimo eiga ir jo įvykiai iššaukė jo viduje persilaužimą ir pažiūrų pakeitimą komunistų partijos ir sovietinės valdžios atžvilgiu. Pagaliau jis pasakęs sau: nenoris ilgiau būti Stalino ir Stalinizmo vergas ir perbėgdamas Anglijos rubežių su juo nutraukęs ryšius.

Tuo sienos perbėgimu jis neatsisakęs nuo savo tautos ir tėvynės: Jis buvęs ir pasilieka jos ištikimas sunus. Jis sudėty bet kokią auką dėl savo tėvynės išlaisvinimo iš tironijos. Jis nevyk norėty mirti su laisvės žodžiais lūpose, negu nuolatos gyventi niekuo nevaržomo melo sąlygoje.

PILIS DEBESYSE

Pan American oro linijų naujas Clipper America, moderniausias orlaivis. Pirmiausia skris tarp San Francisco ir Honolulu ir tarp New Yorko ir Londono.

HILADELPHIA MIRE PRELATAI TARNOVSKIS

Žodynas

Herlito, 399 puskilęs viršeliais. Kaina 3.25

TAI SKANI

iginės, merginos, svietas, vieta — avos, lios! KERY CO. Sav.) Worcester, Mass.

TMD VADŲ NORAI IR PLANAI

Ar TMD Kulturalinė Ir Organizacinė Veikla Įmanoma Amerikoje? Koki Jūsų Planai?

TOKIUS klausimus aš pastačiau TMD naujam Pirm. p. W. M. Chase pasikalbėjime Tėvynės Mylėtojų Draugijos reikalais. Gerb. p. Chase charektaringas žmogus, jis nusišypojo pirm negu atsakė į mano paklausimus, bet jo šypsenoje pastebėjau nedrąsą, ar gal jo budo tokią savybę. Jo nedrąsus šypsojimas būdingas ir man buvo neaiškus. Vienok jis nevengė mano tiesioginių klausimų, atsakė: "Į pirmąjį Tamistos klausimą atsakydamas pareiškiu, kad kulturalinė ir organizacinė Tėvynės Mylėtojų Draugijos veikla ne tikta įmanoma ir galima, bet ji ryškiai pasirodė aktuali kai kuriuose TMD skyriuose per pastarus du metus".

Toliau jis kalbėdamas apie esamas sąlygas ir mūsų žmonių dabarties laikų nuotaiką, pareiškė: "Aš nesitikiu didžiū kultūriškų veiksmų, nes žinau amerikiečių lietuvių letargo nuotaiką. Prie to, prašau suprasti, Tamista, kad šiais laikais Amerikos lietuvių kulturalinio ir organizacinio judėjimo laikotarpis labai rjstus, mūsų žmonės gerokai apsenę ir labai lietuviškume atbuke, mažiau pas jus yra gerų norų, negu praityje buvo, tatau bile kurios mūsų organizacijos perspektyvos dabar mažesnės negu buvo praityje. Tačiau šansai tebėra neblogi, kulturalinė veikla įmanoma, organizacinis darbas gali būti sekmingas. Šią tikrovę rodo ne tik TMD pastarųjų dviejų metų veikla, bet ir kitų draugijų ir organizacijų, kuriose yra vadovybėje ir - aktualiam

darbe įsijungę taurieji lietuviai, idealūs, darbštūs veikėjai".

Tai, Tamsta, turi viltį, kad TMD stiprėsianti ateityje ir, kad jos kulturalinė ir organizacinė idėja plėtosis Amerikoje?—pakalusiau p. Chase.

"Taip, aš pilnai tikiuosi, kad TMD turi galimybę gyvuoti ir sėkmingai veikti. Per pastarus du metus, bu tent, nuo 1946 m. jubilėjinio Seimo, kai kurie TMD skyriai, pavyzdin: Los Angeles, Hartfordo, Waterburio ryškiai įrodė mūsų visuomenei, kad TMD kulturalinė veikla įmanoma ir galima; taipgi, per pastarus du metus TMD naujieji skyriai ir praityje likviduoti, bet vėl atgaivinti, rodo mūsų tauriųjų kolonijose veikėjų susidomėjimą kulturalinės veiklos plėtojimo reikalais ir galimybės organizacinės veiklos. TMD skyrių ir narių skaičius padvigubėjo per pastarus du metus".

Kokiose kolonijose įsikūrė nauji skyriai, arba, atgaivinti likviduoti? — paklausiau p. Chase.

"Philadelphijoje, Newark, Ansonia, New Haven, So. Bostone ir Hartforde susilaukėme TMD skyrių"—sakė p. Chase. "Tikimės, kad neužilgio įsikursią skyriai Worcester, Pittsburg, Clevelande ir kitose kolonijose, dabar TMD valdybos nariai rupinasi įsteigimu naujų skyrių ir atgaivinimu likviduotų"—aiškino p. Chase". Dėja, TMD Centro Valdybos narių pastangos nebus sėkmingos, jeigu kolonijose veikėjai neįvertinsią svarbos ir nematysią reikalingumo gyvinti amerikiečių lietuvių kulturalinę veiklą ir šią mūsų garbingą draugiją. Bet pabriežiu, kad aš pilnai tikiu, kad yra nemažas skaičius kolonijose veteranų veikėjų, kurie tau-

KURIS KURI GAZDINA?

rus lietuviai ir pilnai su pranta, ką reiškia ir kiek kulturalinės ir kitokios naudos žada Tėvynės Mylėtojų Draugija jiems ir abelnei amerikiečiams lietuviams. Tatai mes laukiam jų tal kininkavimo, tikimės, kad su tauriųjų lietuvių bendradarbiavimu TMD laipsniškai didėsia narių skaičiumi ir jos kulturalinė ir organizacinė veikla plėtosis Amerikoje, kad visi sąmoningieji, taurieji lietuviai ir lietuvaitės susikaupsią prie TMD kulturalinės veiklos".

KOKI TMD VADŲ PLANAI DABAR?

"Mūsų planai veiklos" — sakė p. Chase — "Planai platūs, jie tapsia tikrove, tikta tada, kai mes turėsime žymiai sustiprintą ir pilnai medžiagiškai pajie giančią TMD įvykdinti visus mūsų kulturalinės ir organizacinės veiklos planus. Šiame momente Valdybos nariai laiko svarbiausia savo užduotimi: 1) aprupinti TMD narius literatūra, geromis knygomis; 2) plėtoti organizacijų darbą kolonijose; 3) o vėliau mes ren gamės rinkti kolonijose medžiagą raštams iš Amerikos lietuvių gyvenimo".

Šis jūsų pareiškimas, bu tent, rinkimas medžiagos iš Amerikos lietuvių gyvenimo, prisipažinsiu, Tamsta, man neaiškus, prašau pasisakyti aiškiau! — pastebėjau aš p. Chase. Jis vėl nusišypojo ramia šypsena, pažvelgė į mane ir aiškino: "Mielasis, arti šimtmetis sukako, kai lietuviai pradėjo emigruoti iš Lietuvos į Ameriką; per šimtmetį čia jie daug visko užgyveno ir sukūrė, daug savo kulturaliniam gyvenime Amerikoje kurybos darbe pasižymėjo, kaip pavyzdingi žmonės, daug Lietuvai savo darbais laimėjimų davė, padėdami iškovoti lietuviškai spaudai laisvę, Lietuvai nepriklausomybę. Amerikiečiai rupinasi Lietuvos išlaisvinimu, mūsų tautos gyveninėmis problemomis, bando jas išspręsti. O šiame darbe daugiausia pasižymėjo kolonijų veikėjai. Tatai TMD valdybos nariai pasiryzę surinkti visas žinias, kurios turi is-

torinės, biografinės ir enciklopedijai didelės svarbos ir tokias žinias išleisti knydomis, kad ateities lietuviui žinotų, kad busmieji istorikai, biografai galėtų pasinaudoti ir ateities lietuviams parodytų, ką Amerikoje lietuvių užgyveno, nuveikė ir ko verti jų nepelnai lietuvių tautai".

Šis Tamstos pareiškimas džiugina mane, bet ar tikrai, Tamsta, manai jog tikslas pasiekiamas? Juk tai neapsakomai didelis užsimojimas, ar ne?

"Taip, Tamsta, aišku, kad užsimojimas TMD vadų didelis ir begalo svarbus, reikalauja daug pastangų, pasišventimo ir sugebėjimo, bet tikslas pasiekiamas, pilnai įmanomas. Šį reikalą senai esu studijavęs ir keleariopai apsvarstęs ir priešau išvados, kad įmanomas dalykas, kad jame gludi neapsakomai didelė svarba mūsų tautos žmonėms ir garbė Amerikos lietuviams, nes tokiais raštais iliustruotais veikėjų biografijomis, paveikslais ir surinktomis istorinėmis žiniomis, faktais iš tautinio, kulturalinio, ekonominio ir politinio gyvenimo mes gražiai, faktų šviesoje, pavaizduosime Amerikos lietuvių gyvenimo pat žangą ir jų nuopelnus. Kie tais žodžiais sakant, mes norime ir planuojame pasitatyti Amerikos lietuviams mūsų tautos istorijoje paminklą, aprupinti ateities lietuvius rašytojus ir istorikus žiniomis iš mūsų gyvenimo, bent nors praėjusio pusamžio laikotarpio ir tokiu budu sudaryti sąlygas padavimui biografinių ir enciklopedijai žinių, kurios reikalingos ir bus naudingos ateities biografams ir istorikams. Ar dabar aišku Tamstai?"

O, taip, labai aišku! Malonu man girdėti Tamstos nuomonę ir susipažinti su jūsų planais TMD veiklai plėtoti, ypač tokių raštų leidimo reikalais susipažinti. Taip baigėsi mano pasitarimas su TMD Pirm. W. M. Chase apie TMD ir jos busimąją veiklą kultūros srityje ir organizacinėje veikloje. Kiek laiko atgal esu pasikalbėjęs su p. Devenie-

Mokslininkas Kampel

V. MINSKAS

"RADAR" ARBA BURTININKE AKINIVADO VIETOJ

Keli mėnesiai atgal amerikinė spauda svarstė klausimą: "ar dar ir toliau parduavinėsime rusam "radar" sudėtingus ir begalo vertingus aparatus?" Mums keista atrodo, kad atitinkami valdžios organai tikrai žinodami, jog karas su rusais tikrai bus, tik nebuvo žinoma kuomet, tuos nuostabių aparatus lengva širdim rusam parduavinėjo. Mat, jie mokėjo auksu. Bet nepagalvojo biznio ir valdžios žmonės Amerikoje, kad jų aparatų pagelba, kiek tukstančių jaunų amerikiečių gyvybių be reikalo bus paaukota?!

Nepaslaptis, kad prieš pat karą japonai Amerikoje supirkinėjo precizines ginklams gaminti mašinas bei stakles; taip pat geležies laužą, japonai, Amerikoje supirkinėjo ir vežė į savo kontinentą net šimtais skaičiuojamais laivais. O milijonai tonų alyvos - naftos ar neplaukė į Japoniją?

Kilus karui, ar toji Amerikoje pirktoji medžiaga ne žudė pačius amerikiečius?

Dar pavyzdys:

Einant karui tarp japonijos, Vokietijos, Italijos — iš vienos pusės, ir Amerikos, Anglijos ir Suv. Sąjungos — iš antros pusės, Vokietija taip labai trukstančio benzino, gazolino ir anglies, iš dalies ir geležies, mangano gaudavo iš savo priešo — Amerikos. Kaip tai galėtų

ne (Vileišyte) ir jos žmogum, dr. M. Devenui, kurie pasisakė man maždaug panašiais amerikiečių reikalais ir pareiškė viltį, kad su laiku TMD gal pasiimsianti tokios veiklos tikslą propaguoti ir vykdyti, dabar šį faktą ryškiai pažymėjo TMD Pirm. p. W. M. Chase, kuris prieš porą metų stojo į darbą TMD gyvenimo ir stiprinimo. Tatai malonu, kad TMD susilaukė naujų vadų, kurie rupinasi planingos veiklos išvystymo reikalais. M. J. Kuprėnas

buti? — paklaustų šis klausimas. O gi visai paprastai. Kalbamas medžiagais, kiekiais įveikti Švedija ir Turkija, neutralių šalių, vokiečiai, bet dažniau pačios savo transporto monėm gabendavo. Gaila, bet čia įsireiškia biznio moralė. Jie nepagalvojo, kad toji medžiaga Amerikos pajėgumų siunčiamas gasolinoro priešo karo aviatorus ir tankus, o amerikiečius ir lietuvių kraują. Taip ir dabar vo su tuo "radar". Berods, kalbamų parduavimas jau sutaktas, bet rusai prisitiek daug, kad Amerikiečių pramonė, savo laimę pėdavo jų gaminti. Šiuo laiku tuos "radar" pačių rusų inžinierų struktoriai jau sugėdigaminti. Jie tuo paugaua didžiū Amerikos lėktuvus —

Mano tikslas šiuo laiku paaikinti skaitytos "burtininkės akinių buklingumą ir jos rastą sugebėjimą naktį, miglose, viską ir atstumą nustatyti.

Žodžiu, dėka "Radaro" rusai karui tarp Amerikos ir Sov. Sąjungos, amerikiečių aviacija ne ką gėdams padaryti, jeigu rės pakankamą kiekį "dar" aparatų, kovos vyti bei priešlektu artilerijos pabuklių. Je gynimosi pozicij "dar" užima svarbiausią. (Bus dabar)

WASHINGTON, D. C. Valst. Departamento torius, George Marshall keturių Valstybių renciją Italijos kolonimui išspręsti nevytoje dalyvaus stovas Leivis Douglasai reikalauja, kad je konferencijoje ir pats G. Marshallas

DIDYSIS SAPNININKAS SU PRIEDU, JAU ATSPAUSDINTAS

KETVIRTA PADIDINTA LAIDA

Knyga susideda iš arti 200 pusl. Kainavo \$1.50

Dabar Tik \$1.00

Didžiame Sapnininke pirmiausiai tilpsta prakalba apie Sapnų reikšmę. Visi sapnai sudėti alfabetiškai. Tie sapnai imti iš senovės egiptiečių laikų Karaliaus Faraono viešpatavime. Karalius Faraonas nupirko nuo tų laikų vieno iš didžiausių raganių 3 tobyčias, kuriose įvairiausi mokslo dalykai ir sykiu sapnai buvo išguldyti.

Antroje daly įeina sekanti sapnai: Butlegerių, Biznierių, Daktarų, Kunigų, Advokatų, Davatkų, Girtuoklių, Mergaičių, Studentų ir daug kitokių sapnų su jų išaiškinimais.

Apart sapnų išguldymo, šioje knygoje tilpsta trumpa Enciklopedija Įvairių Profesijų, Eilės, Žvaigždžių Ratas. Mitologija ir mitologiški Asmenys. Papročiai ir Prietarai. Selemonas ir Paslaptys Lošimo Kazymomis.

Perkant daugiau negu vieną knygą, parsiduoda .... po \$1.00 Knygynams ar laikraščių leidykloms, knygos parsiduoda su 50 nuosimčių nuolaida.

Knygos jau atspausdintos ir siuntinėjamos. Duokite užsakymus dabar. Su užsakymu siųskite ir pinigus. Adresuokite —

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon Street — Worcester, Mass.

ANGLISKAI-LIETUVISKAS — ir — LIETUVISKAI-ANGLISKAS ŽODYNAS

Spausdintas Londone, Kaina \$6.00, su prisijuntimu Vidutinio dydžio — Audeklinuose Viršeliuose

Antras, Didysis Lahio Žodynas

Kaina \$12.00, su prisijuntimu \$12.50

Užsakymus Siųskite Pinigais ar Money Order šiuo adresu

AMERIKOS LIETUVIS

14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

MOKSLINIS ENGLISH SECTION

ON THE DEATH OF A. A. ZHDANOV

Alexandrovich Zhdanov, the first of the younger generation of Bolsheviks to die, was an "old Communist" and belonged to that "old guard" around Lenin who had ruled long before the October Revolution. He became active under the leadership of Stalin and reached offices entirely thanks to his subservience to, and his close relationship with, Stalin.

Zhdanov could not be considered a proletarian descent. He came from the middle classes, being an inspector of schools in Tver (now Kalinin), which required loyalty to the tsarist regime. Born in 1897, Andrei went to a college in his native province and later studied agronomy in Moscow, where he joined the Communist Party only a few days before the coming of the revolution in 1917. During the Civil War, he was the political commissar of an inter-battalion brigade and, since 1922, was entrusted by the Party with various organizational duties in the rural districts.

Zhdanov was among the members of Stalin's fraction as early as 1924 and was largely responsible for Stalin's success in gaining control of the Party apparatus and establishing himself as the sole dictator of the USSR. Stalin regarded him as his faithful servant and was elected to the Politburo Committee of the Party in 1934. More honored than any other member of the Politburo, he followed thick and fast in 1934 he superseded the assassinated Kirov as Governor of Leningrad, the second capital, and during the last 15 years he was the head of the omnipotent People's Bureau and Organizational Bureau of the All-Union Communist Party in addition to his posts as member of the Politburo, the Soviet of the USSR, and the Soviet of the Foreign Ministers of the Supreme Soviet.

Zhdanov was among the forces behind the Ribbentrop-Molotov Pact with the German Reich and the signing of the Molotov-Ribbentrop Pact with Estonia (Latvia and Lithuania as the immediate result) and the Winter War against Finland. It was of his instigation that the summer of 1940 he directed the destruction of the Baltic states, free, independent and neutral Baltic states, and the operations in Estonia. He was the author of the "Plan of Operations" obtained as the leader of the Party organization in Leningrad though he was a military man. After the signing of the armistice with overpowered Finland, he was head of the commission at Helsinki. Of the Soviet politicians Zhdanov contributed most to the signing of small independent states. His death will

call forth no sorrow in the enslaved Baltic republics and Finland.

The part Zhdanov played in Cominform is well enough known and no recapitulation is necessary. This typical representative of aggressive, extravagant, purely chauvinistic Russian nationalism and the Stalinist epoch had never been abroad before the recent war. Like all the Bolsheviks of the second generation, he had no understanding for the peculiarities of other nations and the far from smooth working of Cominform bears testimony to his clumsiness.

Zhdanov has sometimes been described as Stalin's "heir apparent". Whether this was so remains an open question; on all official occasions he always took second place after Molotov. However, Stalin's "heirs" seem to be unlucky: the first of them, Sergei Mironovich Kirov, died a violent death and now Zhdanov has left this world in the prime of life (cf. also newsletter No. 85).

Some circles abroad seem to hope that Zhdanov's death will bring about a change in Soviet foreign policy. There is no reason to expect this. The Kremlin's moves are determined not by one man or another but by expediency and the hopes of attaching their wishful illusions to any one person's dominance or downfall in the Soviet hierarchy are sure to be disappointed sooner or later.

The Baltic Review

FILLERS

Truman, in a speech at Independence, Mo., charged that facts about the government are being kept from the people. Perhaps it is just as well that all the facts are not given to the people, as they have enough to worry about now at the way their government is being run. —Michigan Times.

IS IVAIRIŲ TAUTŲ SPAUDOS

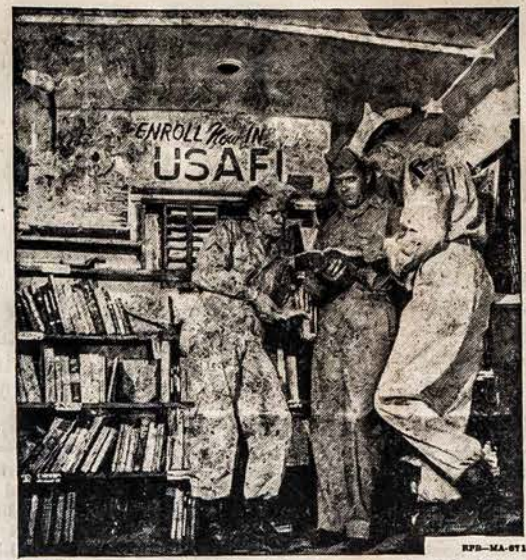
Lenkų dienraštis "Dziennik Chicagoski", 21-mos dienos rugsėjo laidoje buvo paminėta, kad lietuvių įžymus dvasiškis, kun. prelatas Mykolas Krušas švenčia jubiliejų. Philadelphia savitrašty "Gwiazda" rugsėjo 30-tos dienos tilpo eilės pagerbimui kun. Prano Vasiliausko, kurs neseniai išleido puikią knygą, "Tėvynės Ilgesyje". Tą knygą galima įsigyti tiesiog iš autoriaus rašant šiuo adresu: Rev. P. Vasiliauskas, Villa Joseph Maria, Newton, Pa. Šios knygos kaina pusantro dol. XX

Medus

Liudvikas Končius, iš North Abington, Mass. atvyko ir paliko Amerikos Lietuvis krautuvėjų šiuo metų šviežaus medaus.

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St. Worcester, Mass.

Accent on Education

These two occupation soldiers in Japan are discussing their off-duty studies with an education officer. Recent high school graduates who enlist in the U. S. Army will find that opportunities for continuing their education are unlimited. Advancement and education go together in an Army career with a future.

KAZYS S. KARPIUS IR JO LITERATINĖ ERA

Karpus Kaip Laikraštinių ir Literatės, Redaktoriaus Ir Visuomenės Veikėjas Pasitraukia Nuo Laikraščio "Dirva" Vėdimo Po 30 Metų Žurnalistikos Darbo.

MUSŲ išeivija turėjo daug visokių veikėjų, visuomeniškių vadų, laikraštinių ir idealių, labai taurių lietuvių, kurie lošė svarbią rolę Amerikos lietuvių kultūriniam gyvenime. Dėja, ne visi tie veikėjai, vadai ir laikraštinių buvo tobuli, ne visi jie ryškiai parodė savo išgales visuomenei ir spaudai sekmingai dirbti; ne visi jie buvo taurūs lietuviai. Todel ir jų darbų ir vadovybės nuopelnai nevienodi.

Bet p. Kazys S. Karpus išsiskiria iš mūsų visuomenės veikėjų ir laikraštinių bei literatų, kaip genialus ir taurus lietuvis, kurio veikla, darbai ir nuopelnai ryškesni už kitų. Gerb. K. S. Karpus prieš 30 metų tapo "Dirva" laikraščio tarnautoju ir apie 30 metų šio laikraščio vedėju - redaktoriumi. Jo nuopelnai kaip laikraštinių nepalyginami kitų laikraščių vedėjų nuopelnams, žymiai gauseni ir ryškesni.

Ponas Karpus nebuvo pasirengęs laikraštinių darbui, jokio laikraštinių akademiško mokslo kursų atestato, mokslinio cenzo neturėjo, tačiau jis lengvai konkuravo su kitais mūsų laikraščių vedėjais, partinių

laikraštinių polemikose ir partinės politikos vairuotėje visuomet atsilaikė net su tokiais redaktorais, kaip Pijus Grigaitis, socialistų vadovas, dienraščio "Naujiečių" redakt. Karpus buvo žvalgas, viska matė, mokėjo suprasti ir orientaciją turėjo politinėse "rungtynėse" ir polemikose, tankiai jis laimėjo. Šitas jo budo savybės visi mes matėme ir šioje srityje jo genialiskumą žinome.

Karpus ypatingo budo savybių žmogus: asmeniškai jis kiekvienam buvo malonus, simpatingas, mažiau imponuojantis, negu kiti laikraštinių, redaktoriai, eilinio piliečio akyste, nes jis ramaus budo, nuolat tylus nedidoko ugio, jaunu atrodantis. Tat jo asmens išlaukinės ryškios savybės neteikė stebėtojai imponuojančios įtakos, priešingai, p. Karpus atrodė nežavinčia asmenybe, ne agresyvio budo žmogum. Bet kas geriau pažino Karpį iš jo sąvokos ir jo protinių išgalių kaip laikraštinių ir literatų, arba, visuomenės veikėją, žinojo, kad šis žmogus giliai mąsto ir turi stiprią valią, nepalaužiamą lietuvišką taurumą, rašytojo prigimtą talentą ir, reikaliui esant, nemilaiširdingą kritiką. Šitas savybes p. Karpus esu senai pastebėjęs.

Jo Laikraštinių Etika, Literatinių Išgalių, Laikraščio Vėdimo Gabumai

Tenka pripažinti p. Karpui laikraštinių etikos aukštesnį laipsnį, negu kitų mūsų spaudos organų redaktoriais, nes Karpus nebuvo demagogas, jo vedamam laikraštyje "Dirva" nebuvo tiek priklaus burnos jova-

to, kai kitų mūsų partinių spaudos organų redaktoriai parodo savo oponentams ar jų neigiamais žmonėms. Karpus logikos ir etikos atžvilgiu buvo rimtas žmogus - redaktorius ir tolerantiškas, su savygarbama.

Karpus ne akademiško mokslo pagrindo ir stažo redaktoriaus, bet jis labiau suprato laikraštinių darbo praktiką ir laikraštinių ekonomijos ir administracijos reikalus, negu daugelis kitų akademiškai mokyti mūsų laikraštinių. Jis mokėjo ne tik organizuoti, tauriai administracinį darbą atlikti, savo laikraščiu pajamų šaltinius rasti, bet ir skaitytojus palaikyti, jis geriau pažino mūsų išeivijos psichologiją, savo bendradarbius, "Dirvos" rėmėjus, negu kiti mūsų laikraštinių. Tatoi jo pastangomis laikraštis "Dirva" buvo ir tebėra leidžiamas 8 puslapių, ekonominė "Dirvos" buklė žymiai geresnė buvo ir tebėra, negu kitų mūsų partinių laikraščių. Čia jo didžiausias plusas kaip gabaus laikraščio, leidėjo ir redaktoriaus.

Karpus, dirbdamas laikraštinių darbą, nemažai raštų parašė ir išleido. Tuo jis išsiskiria iš kitų mūsų kuklių laikraštinių, kaip literatas, ne tik savo literatiniu darbštumu, bet ir genialiskumu - talentu. Jo raštai mūsų žmonių mėgiami, nes jis, pažindamas jų dvasią, psichologinį laipsnį, galvosėną, jis davė jiems tai, ko jie norėjo ar ką jie mėgo. Čia vėl ryškus plusas jo literatiniame darbe.

Daug mes turime laikraščių, įvairių organizacijų organų, kurie vos tik išilauko, be savo rėmėjų aukų nebutų išlaikomi šiuo laikraščiu leidėjų pastangomis. Daug tokių spaudos organų bankrutavo, persiorganizavo. Taipgi, buvo daug atsitikimų privatiškai leidžiamų laikraščių, kurie susilaukė, nes neturėję gabių vedėjų laikraštinių, turinčių organizavimo gabumus ir bendradarbių ir skaitytojų palaikymo. Karpus šiuo atžvilgiu stovi, tarsi, ažuolas nepalaužtas, jis privatiškai vedamą "Dirvą" išlaikė ir pasiekė tai, kad šis laikraštis buvo pigesnis ir didesnės įtalpos per eiles metų. Štai kame glūdi p. K. S. Karpiaus genialiskumas, kaip laikraštinių, organizatoriaus ir vedėjo - redaktoriaus. Ir literatiniu atžvilgiu, jo raštų gausumu jis stovi aukščiau už kitus mūsų laikraštinių, amerikiečius lietuvius literatus. Bet pasiekęs virš

pusamžio pasitraukia ir rengiasi gyventi vakary krašte - saulėje Kalifornijoje, kuri žavi p. Karpį savo gamta. Ir jo žmona ši kraštą pamėgo, del šių priežasčių, p. Karpus parduoda "Dirvą" ir pasitraukia nuo jos vėdimo. Aš linkiu p. Karpui laimės ir poilsio po 30 metų uolaus darbo ir pasiektų laimėjimų.

Ką Bolševikai Daro Lietuvoje?

"Argentinos Lietuvių Balsas" talpina daugiau, kaip 80 pajėgių (nuo 20-45 met. amžiaus) vyrų ir moterų, vardu, kilusių iš Alytaus, Pūnios ir Rumbonių apylinkių, kurie dabar yra laikomi ir pudomi bolševikų kalėjimuose. Tarp jų, be abejo, yra nevienas Amerikoje gyvenančių lietuvių artimų ar tolimesnių giminių, pažįstamų ar senų draugų. Tame skaičiuje yra nemaža giminių ir tų Amerikos lietuvių, kurie akiai tiki Stalino "saule" ir jos atnešta laime Lietuvon. Tie astuonias-dešimt, tai tik maža dalelė kenčiančių lietuvių po Stalino saule Lietuvoje.

Bet už ką jie ten kenčia? Tik už tai, kad jie yra geriausi Lietuvos sunys ir dukterys ir susipratę lietuviai. Jie svetimiesiems yra nereikalingi, kaip jiems pavojingi. Jiems nėra vietos savo tėvų žemėje: vieni išvežti ir dabar tukstančiais vežami Siberan, kiti vakaruose bastosi, laukdami išsigelbėjimo patekdami Amerikon, o tie, kurie dabar yra Lietuvoje, ne savo pirkiose ramiai gyvena ar savo tėvų dirvas aria, bet slapstosi miškuose.

TRUMPOS ŽINUTĖS

MASKVA, rugsėjo 17-tą. — Sovietų laikraštis "Pravda" padarė užmetimū UN'o Generaliam Sekretoriui Trygve Lie, apkaltindama jį, kad jis tarptautinės politikos klausimuose palaiko Amerikos-Anglijos bloką, neatšizvelgdamas į pavojus gresiančius pasaulio taikai. Girdi, palaikydamas Amerikos-Anglijos bloką, tuo pačiu palaikys ir veikimą, kuris yra nukreiptas apeiti ir sugriauti Jungtinių Tautų Čarterį.

"Pravda" kaltina Trygve Lie dar ir tuo, kad jis palaikė Amerikiečių-Anglų bloko visus nutarimus tokiais svarbiais klausimais, kaip atominės energijos kontrolės, bakterinio karo, taip pat Graikijos, Korėjos, Palestinos ir Indonezijos klausimais.

NEW YORK, rugsėjo 13-tą. — Esant rimtai padėčiai Europoje kub. Dewey turėjo nepaprastą pasitarimą su Senato Komisijos Užsienio reikalams atstovais, sen. Wandenbergu ir John F. Dulles.

Tuojuo po pasitarimo senatorius Wandenbergas pareiškė, kad Amerika tarptautinės politikos klausimais yra vieninga. Išorinės agresijos atveju ir savo laisvės priešams visi amerikiečiai pasipriešintų kaip vienas. Toliau jis tęsė, kad užsienio valstybės klaidingai mano, kai jos galvoja, kad Amerika dėl prezidento rinkimų dabartiniu laiku yra lyg susiskaldžiusi.

Palangos Trejos Devynerios

Palangos Trejos Devynerios parsiduoda po \$1.00, su prisiumtinu — \$1.10. Siųsdami užsakymus, adresuokite:

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St., Worcester, Mass.

Why take less than the Best and Biggest Cigar Value?

SMOKE **JOHN RUSKIN CIGARS**

For Real Smoking Pleasure
2 for 15c

If your dealer is out of John Ruskin's, write to:
LEWIS CIGAR MFG. CO., NEWARK 3, N. J.

Ar Nori Gyvent 100m?

Jei taip, tai įsigyk naujai išleistą knygą

GERA SVEIKATA IR ILGAS AMŽIUS BE VAISTŲ

Knyga susideda iš 170 pusl., kuriuose aprašo kaip prailgti žmogaus amžių. Ji duoda:

DOVANAI Prie Am. Lietuvis Prenumeratos

Amerikos Lietuvis prenumerata 30 metų

GAUK VIENĄ NAUJĄ AMERIKOS LIETUVIŲ SKAITTYTOJĄ IR PRISIŪSK \$3.00 ir už tą Tamstos pasidarbavimą Tamstai bus pasiūsta viršminėta knyga DOVANAI, iš kurios Tamsta išmoksi kaip prailgti savo amžių iki 100 ir daugiau metų.

Amerikos Lietuvis prenumerata \$3.00 metam; \$5.00 Dvien Metam.

AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

Geriausias Žurnalas

LIETUVIŲ NAUJIENOS

Paveikluotas 32-jų Puslapių

Už \$1.00 lankys tamstas kožną mėnesį per 1 metą.

Insteigtos Gegužio 15, 1938 metais.

LIETUVIŲ NAUJIENOS
332 N. 6th Street Philadelphia 6, Pa.

PADĖKOS LAISKAS LIETUVAI REMTI DR-JAI PER J. DVARECKĄ

Prof. Viktoras Biržiška
Pinneberg b/Hamburg
Vilnius Hall 328
Baltic University (24b)
British Zone, Germany

1948, 8, 25.
Gerbiamieji-

Jūsų atsiųstas man maisto siuntinys - pakietas, kurį prieš porą dienų gavau tik truputį suželotą (cukrus iš kartoninio maišelio truputį išbyrėjo dėl ilgos kelionės, padarė man labai malonią staigmeną, už ką leisčiau jums pareikšti mano širdingiausių lietuviškąjį ačiū. Mums, Lietuvos dipuikiams arba, kaip mes čia vadinami dažnai "Dievo paukšteliams", išpėstiemis iš Tėvynės, į kurią, išlaisvintą nuo dabartinio žiauraus okupanto—maskolio bolševiko, mes nepradome vilties grįžti.

Itin malonu žinoti, kad broliai lietuviai amerikiečiai nepamiršta išmestų ir praradusių laikinai savo brangiuosius lizdus Dievo paukštelių, užjaučia jų vargus ir tuo įrodo, kad Lietuvos, tos visų branginamos mūsų Motinos, dabar supančiotos ir einančios erškėčių keliu po sunkia engiančia azijato letėna, reikalai yra taip pat artimi, kaip ir mums. O mes, lietuviškoji profesura, laikinai susibūrusi Pabaltijo Universitete svetimoje mums Vokietijoje, stengiamės prūstinti ir auklėti studijuojantį mūsų Universitete lietuviškąjį atžalyną—jaunimą, ruošdami naujus kadrus busimais li-

RADIO ŽINIOS

Lietuvių Radio Korporacijos programos per stotį WORL 950 kilocycles, 9:30 iki 10:30 val. ryte bus sekantis ateinančių sekmadienį:

- 1—Muzika.
- 2—Dainos.
- 3—June Kvaracejutė (Krocker) "Miss Lithuania of N. E. iš So. Bostono.
- 4—Pasaka apie Magdute.

Po programai prašome parašyti laiškelį ar atvirutę į stotį WORL, Lithuanian Program, 216 Tremont St., Boston, Mass., Steponas Minkus

Veltui Patarnavimas

Lietuvai Remti D-ja siunčia maisto siuntinius į Europą lietuviams tremtiniams dviejų svorio: \$10.00 ir \$7.50 vertės. Siųskite užsakymus pridėdami čekį ar money order su adresu asmens, kuriam skiriote dovaną.

Rašykite:
Lithuanian Aid Ass'n. Inc.
99 Ward St., Worcester, Mass.
% Mr. J. Dvareckas
Taipgi pažymėkite antrą adresą, jei pirmasis nebus surastas, tai antrasis gaus siuntinį.

ROSELAND FLOWER SHOP

301 PLEASANT ST. - WORCESTER, MASS.
Telephone 2-4715.

Vestuvių Puokštės
Laidotuvių Bukietai
Gėlės Visokiems Reikalams
Persodinimui Augmenys ir
Vainikų Krepšėliai

Visiems Prieinamomis Kainomis

EDWARD V. KUPSTAS

VIRŠ 102,000 BALSUOS LAPKRIČIO 4-TĄ

Per paskutines 14-ką dienų, Worcesteris užsiregistravo 6687 naujų balsuotojų užtikrinant ilgiausį balsuotojų surašą kiek kada buvo. Liko tik dvi dienos, reikiama ketvirtadienio ir penktadienio užsiregistruoti. Penktadienį bus paskutinė diena, nuo 9-tos valandos ryto iki dešimtos vakare, užsiregistruoti, idant balsuoti lapkričio 4-tos dienos rinkimuose.

Kasdien, paskutinėse dienose, Balsuotojų Registratorių raštinėje, Miesto Rotušėje, prisirašė po virš 1,000 naujų balsuotojų. 1940 metais, 100,018 balsuotojų galėjo dalyvauti prezidento rinkimuose; prieš keturius metus buvo 97,912 balsuotojų suraše; 90,785, 1936 metais, 79,125, 1932 metais; 10,565, 1928 metais. Piliiečių Registravimo Komisija tikisi, kad bus prisirašiusių tarp 8,000 ir 12,000 naujų balsuotojų.

VIEŠA PADEKA

Reiškiu nuoširdų ačiū šv. Kazimiero parapijonams, kurie taip dosniai prisidėjo prie maisto vajaus. Labai malonu visiems pranešti, kad šv. Kazimiero parapijonai nepasigailėjo maisto dėl savo brolių tremtyje. Iš BALF Centro, prisiūsta kvita, kad priėmė 9,080 svarų maisto. Galima spręsti, kad už apie \$3,000 vertės surinkta maisto. Tarp maisto rūšių buvo 900 svarų kavos, 3,000 svarų miltų ir cukrus ir t.t. Tai buvo didelis darbas atliktas. Visi "kazimieriečiai" atėjo į talką ir sykiu darbovisi.

Didelį darbą atliko mūsų klebonas kun. A. Petraitis ir kunigai Tamulevičius ir Volungis. Šv. Kazimiero parapijos mokyklos vaikučiai ir mergaitės išnešiojo krepšelius ir pagelbėjo

surinkti maistą. Ačiū M. Čivinskui už pagalbą automobiliu ir Kazui Tagmanui už parvežimą dežūčių del sudėjimo, taipgi K. Pauliukonui ir P. Stuigis. Kaip visados, moterėlės vėl atėjo į pagalbą. Sekančios labai sunkiai darbovisi: ponios Sidabrienė, Ridikienė, Šimanskienė, Valatkevičienė, Jurgelionienė, Metrik, Bendoravičienė, Anušauskienė, Ankštutienė, P. Bačinskienė, Žurinskienė, Giraitienė, Grigienė, Puišienė ir Bruožienė. Taipgi dirbo sunkiai Jonas Grigas, Mansevicius ir Adomonis.

Ačiū sekantiems už jų patarimą su automobiliais: M. Činsky, J. Činsky, A. Blažys, p. Montvila, Adamonis, Mansevicius, Gražulis, J. Dirsas ir ponias Danilienė. Taipgi ačiū šv. Kazimiero parapijos sodalietėms, kurių pavardės nebuvo suteiktos. Pasirodo, kad daug rankų padaro didelį darbą mažu.

Julia B. Mack

Lietuvių Biznierių ir Profesionalų Benkietas

Vietinių Lietuvių Biznierių ir Profesionalų benkietas įvyks sekmadienį, spalio 24-tą, 6-tą val. po pietų, Lietuvių Klubo svetainėje, 12 Vernon gatvės.

Tai bus pirmas tokis puiškus benkietas naujai atremontuotoje klubo salėje. Bus iš kalakutų mėsos benkietas. Benkieto pelnas bus paskirtas del Lietuvių Trem-

tinų Vokietijoje ir Kalėdinės maisto dovanos pasiūstos.

Benkiete dalyvauti už kviesta Massachusetts valstijos gubernatorius, miesto mayoras ir Kongreso atstovas. Taipgi bus žymūs lietuviai pakviesti. Bilietų kaina yra po tris dolerius ir galima jų gauti pas lietuvius biznierių ir profesionalus.

V. S.

Duosnieji Worcesteriečiai Tremtinių Šalpos Stoty

Pastaruoju metu per Tremtinių Šalpos Stotį šie tautiečiai pasiuntė maisto ir drabužių siuntinius tremtinams Europoje: Mrs. V. Kiela pasiuntė 3 siuntinius, 20 dol. vertės; Mr. Zinkevičius (Montello, Mass.) pasiuntė 2 siunt.—10 dol. vertės; Mr. Blažys pasiuntė 7 siunt.—50 dol. vertės; Worcesterio tremtiniai 6 siunt.—35 dol. vertės.

Nuoširdus ačiū geraširdžiams tautiečiams, prisidėjusiems prie tremtinių vargo palengvinimo! Tremtinių Šalpos Stoties Komitetas

neperšiltas. Medžiai jau pradeda mainyti spalvą, neužlėgo pasipuoš auksinėmis, raudonomis ir kitomis rudens spalvomis.

Visoms šeiminkėms gera naujiena apie sviesto kainos puolimą. Pasibaigus kainų kontrolei spalio 1946 m., sviesto kainos labai aukštos per visą laiką iki dabar. Žmonės negalėjo pirkti sviestą ir naudojo margarina. Dabar, sviestą galima pirkti už 69 centus svarą, taipgi už 79 centus. New Yorko ir Čikagos marketuose kasdien sviesto kainos puola, tai reiškia kad ir krautuovės galės pigiau pardavinėti.

Worcesterio Lietuvi!

Sing-Sing kalėjime yra geriau negu Vokietijoje vilkti tremtinio naštą. Geras žmogau, ištiesk man šiandien ranką, kad galėčiau išbristi iš Vokietijos griuvėsių ir dirbti kaip visi kiti žmonės. Padėk man surasti ukininką, kuris sutiktų atsiųsti 4 asmenų šeimai darbo ir buto garantiją. Turiu du vaikučius, mano žmona yra šeiminkė, siuvėja, turi 32 metų amž. Aš 33 met. amž., esu mechanikas ir galiu dirbti ukio bei namų darbus. Už gerą jūsų darbą aš tikiu, kad ateis laikas, jog galėsiu atsilyginti. Paduok man šiandien ranką, o ryt aš tau.

Kviečiami atsilankyti visi Worcesterio ir apylinkių lietu-

vių. Už mažą įmoką, pavyzdžiui, 25c, tik maloniai priimti ir sužinosite, kokiu delio vargo galite patirti tiniams atvykti į Lietuvą. Visas parengimo priemamas tremtinių reikalams.

Atėinantį sekmadienį, spalio 3 d., 4 val. po pietų Aušros Vartų parapijos salėje įvyks svarbus susirinkimas su įdomia programa.

Parengimą ruošia tremtinių Įkurdinimo Komitetas Worcesteris. Apie komiteto darbą kalbės jo pirmininkė Mrs. J. Mack, apie tremtinių apgyvendinimo reikalus; Mr. A. Blažys, apie piniginius reikalus; Mr. J. Kiškis (jis yra ir šio vakaro vedėjas), apie tremtinių aprūpinimą darbu Mr. V. Kuraisa. Taip pat kalbės vėliausiai į Worcesterį atvykęs tremtinys.

Meninėje dalyje pasirodys šv. Kazimiero parapijos choras, vedamas Mr. J. Žemaičio, solo dainuotojas Joe Zinkus, Helen Felicetti ir Bobby Hickey pašoks, Theresa Paulauskas pagros akordeonu, o Isabel Porter, 4 metų mergaitė, padainuos.

Kviečiami atsilankyti visi Worcesterio ir apylinkių lietu-

vių. Už mažą įmoką, pavyzdžiui, 25c, tik maloniai priimti ir sužinosite, kokiu delio vargo galite patirti tiniams atvykti į Lietuvą. Visas parengimo priemamas tremtinių reikalams.

Atėinantį sekmadienį, spalio 3 d., 4 val. po pietų Aušros Vartų parapijos salėje įvyks svarbus susirinkimas su įdomia programa.

Parengimą ruošia tremtinių Įkurdinimo Komitetas Worcesteris. Apie komiteto darbą kalbės jo pirmininkė Mrs. J. Mack, apie tremtinių apgyvendinimo reikalus; Mr. A. Blažys, apie piniginius reikalus; Mr. J. Kiškis (jis yra ir šio vakaro vedėjas), apie tremtinių aprūpinimą darbu Mr. V. Kuraisa. Taip pat kalbės vėliausiai į Worcesterį atvykęs tremtinys.

Meninėje dalyje pasirodys šv. Kazimiero parapijos choras, vedamas Mr. J. Žemaičio, solo dainuotojas Joe Zinkus, Helen Felicetti ir Bobby Hickey pašoks, Theresa Paulauskas pagros akordeonu, o Isabel Porter, 4 metų mergaitė, padainuos.

Kviečiami atsilankyti visi Worcesterio ir apylinkių lietu-

vių. Už mažą įmoką, pavyzdžiui, 25c, tik maloniai priimti ir sužinosite, kokiu delio vargo galite patirti tiniams atvykti į Lietuvą. Visas parengimo priemamas tremtinių reikalams.

Atėinantį sekmadienį, spalio 3 d., 4 val. po pietų Aušros Vartų parapijos salėje įvyks svarbus susirinkimas su įdomia programa.

Parengimą ruošia tremtinių Įkurdinimo Komitetas Worcesteris. Apie komiteto darbą kalbės jo pirmininkė Mrs. J. Mack, apie tremtinių apgyvendinimo reikalus; Mr. A. Blažys, apie piniginius reikalus; Mr. J. Kiškis (jis yra ir šio vakaro vedėjas), apie tremtinių aprūpinimą darbu Mr. V. Kuraisa. Taip pat kalbės vėliausiai į Worcesterį atvykęs tremtinys.

Meninėje dalyje pasirodys šv. Kazimiero parapijos choras, vedamas Mr. J. Žemaičio, solo dainuotojas Joe Zinkus, Helen Felicetti ir Bobby Hickey pašoks, Theresa Paulauskas pagros akordeonu, o Isabel Porter, 4 metų mergaitė, padainuos.

1948 WORCESTERIO MUZIKOS SAVAITĖS 89-TI METAI

Šiais metais, Worcesterio Muzikos Savaitė bus nuo spalio 25-tos iki 30-tos. Laikė šių šešių koncertų dalyvaus programoje garsus Philadelphia orkestras, vadovaujant Eugene Ormandy ir Alexander Hilsberg. Walter Howe, muzikos vedėjas, vėl vadovaus 400 balsų chorui. Solistai bus Polyna Stoska, kuri jau trečią kartą dainuos laike muzikos savaitės Worcesteris. Ji yra Metropolitan operos soprano. Kiti artistai bus Jan Peerce, Metropolitan operos žymus tenoras, koncerto ir radio solistas; ponias Guimar Novaes, brazilietis pianistė; Clifford Curzon, anglas piano virtuosas; Jean Watson, kanadietė koncerto kontralto; ir Harold Haugh tenoras ir oratorio artistas.

Bilietai del visų koncertų, apart pirmadienio, dabar parduodami Steiner Muzikos krautuovėje, 308 Main gatvės, Worcesteris. Galima ir sykiu tą pačią vietą rezervuoti pirmos dienos koncertui. Atskiriems koncertam bilietai bus parduodami pradedant spalio 1-mą dieną.

PASISKUBINKITE IŠPILDYTI BLANKUS DEL BUTO IR DARBO

Jau Išvietintų Asmenų Komisijos pirmininkas Ugo Carusi su šešiais atstovais iš Imigracijos ir Naturalizacijos, Armijos ir Teisingumo departamentų yra Vokietijoje del įvykdymo naujo biliaus įsileisti 205.000 Europos išvietintų asmenų, tarp kurių bus ir daug lietuvių.

Nors daug Worcesterio lietuvių prisijungė garantijas del buto ir darbo, visitek dar liko daug kurie galėtų išgelbėti savo artimą iš vargingo gyvenimo, ligų, bado ir pražuties. Tokią pagalbą galima teikti pasirandant, kad priimsitė į savo namus, reiškia, duodant pagelbėsit surasti dar visų pareiga yra lietuvių tautiečius iš praeities mums nekainuojančių tiktai atlikti lengrų darbus. Kuo greičiausia reikia blankus, jei ne del pinigų, tai draugų ir lietuvių. Pasiskubinkite išduoti lietuvių kuo greičiausia turtuoti.

Blankus del pasiskubinti Suvienytas Valstijas pildyti Amerikos Lietuvių t. 14 Vernon St., Worcester, Mass.

IDOMUS PARENGIMAS WORCESTERIO

Ateinantį sekmadienį, spalio 3 d., 4 val. po pietų Aušros Vartų parapijos salėje įvyks svarbus susirinkimas su įdomia programa.

Parengimą ruošia tremtinių Įkurdinimo Komitetas Worcesteris. Apie komiteto darbą kalbės jo pirmininkė Mrs. J. Mack, apie tremtinių apgyvendinimo reikalus; Mr. A. Blažys, apie piniginius reikalus; Mr. J. Kiškis (jis yra ir šio vakaro vedėjas), apie tremtinių aprūpinimą darbu Mr. V. Kuraisa. Taip pat kalbės vėliausiai į Worcesterį atvykęs tremtinys.

Meninėje dalyje pasirodys šv. Kazimiero parapijos choras, vedamas Mr. J. Žemaičio, solo dainuotojas Joe Zinkus, Helen Felicetti ir Bobby Hickey pašoks, Theresa Paulauskas pagros akordeonu, o Isabel Porter, 4 metų mergaitė, padainuos.

Kviečiami atsilankyti visi Worcesterio ir apylinkių lietu-

vių. Už mažą įmoką, pavyzdžiui, 25c, tik maloniai priimti ir sužinosite, kokiu delio vargo galite patirti tiniams atvykti į Lietuvą. Visas parengimo priemamas tremtinių reikalams.

Atėinantį sekmadienį, spalio 3 d., 4 val. po pietų Aušros Vartų parapijos salėje įvyks svarbus susirinkimas su įdomia programa.

Parengimą ruošia tremtinių Įkurdinimo Komitetas Worcesteris. Apie komiteto darbą kalbės jo pirmininkė Mrs. J. Mack, apie tremtinių apgyvendinimo reikalus; Mr. A. Blažys, apie piniginius reikalus; Mr. J. Kiškis (jis yra ir šio vakaro vedėjas), apie tremtinių aprūpinimą darbu Mr. V. Kuraisa. Taip pat kalbės vėliausiai į Worcesterį atvykęs tremtinys.

Meninėje dalyje pasirodys šv. Kazimiero parapijos choras, vedamas Mr. J. Žemaičio, solo dainuotojas Joe Zinkus, Helen Felicetti ir Bobby Hickey pašoks, Theresa Paulauskas pagros akordeonu, o Isabel Porter, 4 metų mergaitė, padainuos.

Kviečiami atsilankyti visi Worcesterio ir apylinkių lietu-

vių. Už mažą įmoką, pavyzdžiui, 25c, tik maloniai priimti ir sužinosite, kokiu delio vargo galite patirti tiniams atvykti į Lietuvą. Visas parengimo priemamas tremtinių reikalams.

Atėinantį sekmadienį, spalio 3 d., 4 val. po pietų Aušros Vartų parapijos salėje įvyks svarbus susirinkimas su įdomia programa.

Parengimą ruošia tremtinių Įkurdinimo Komitetas Worcesteris. Apie komiteto darbą kalbės jo pirmininkė Mrs. J. Mack, apie tremtinių apgyvendinimo reikalus; Mr. A. Blažys, apie piniginius reikalus; Mr. J. Kiškis (jis yra ir šio vakaro vedėjas), apie tremtinių aprūpinimą darbu Mr. V. Kuraisa. Taip pat kalbės vėliausiai į Worcesterį atvykęs tremtinys.

Meninėje dalyje pasirodys šv. Kazimiero parapijos choras, vedamas Mr. J. Žemaičio, solo dainuotojas Joe Zinkus, Helen Felicetti ir Bobby Hickey pašoks, Theresa Paulauskas pagros akordeonu, o Isabel Porter, 4 metų mergaitė, padainuos.

Kviečiami atsilankyti visi Worcesterio ir apylinkių lietu-

vių. Už mažą įmoką, pavyzdžiui, 25c, tik maloniai priimti ir sužinosite, kokiu delio vargo galite patirti tiniams atvykti į Lietuvą. Visas parengimo priemamas tremtinių reikalams.

Atėinantį sekmadienį, spalio 3 d., 4 val. po pietų Aušros Vartų parapijos salėje įvyks svarbus susirinkimas su įdomia programa.

Parengimą ruošia tremtinių Įkurdinimo Komitetas Worcesteris. Apie komiteto darbą kalbės jo pirmininkė Mrs. J. Mack, apie tremtinių apgyvendinimo reikalus; Mr. A. Blažys, apie piniginius reikalus; Mr. J. Kiškis (jis yra ir šio vakaro vedėjas), apie tremtinių aprūpinimą darbu Mr. V. Kuraisa. Taip pat kalbės vėliausiai į Worcesterį atvykęs tremtinys.

WORCESTER MUSEUM

Eighty-ninth Anniversary

OCTOBER 29 to NOVEMBER 1

MEMORIAL ANNUAL

Philadelphia Orchestra

EUGENE ORMANDY, Conductor

Alexander Hiltner, Assoc. Conductor

Festival Chorus

WALTER HOWE, Conductor

Featured Artists

*POLYNA STOSKA, Soprano

*JAN PEERCE, Tenor

*CLIFFORD CURZON, Pianist

*Metropolitan Opera House

Tues., Thur., Fri., Sat.

\$2.10, \$2.70, \$3.30, \$4.00

Monday Evening

\$1.20, \$1.80, \$2.40, \$3.00

Mail Order Accepted

STEINERT'S, 308 MAIN ST.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.

Worcester, Mass.